

РЕШЕНИЕ

№ 826

гр. София, 07.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 08.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **5282** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.405 от Кодекса на труда (КТ).

Образувано е след разделяне на производството по административно дело № 5031/2023г. по описа на Административен съд – София град, образувано по жалба, подадена от „Проучване и добив на нефт и газ“ АД („ПДНГ” АД) срещу Протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023г. на инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – П. (ДИТ-П.). Производството по настоящото дело се води по жалбата на „Проучване и добив на нефт и газ“ АД срещу предписание по т.8 от оспорения протокол. С него на жалбоподателя в качеството му на работодател е предписано да планира и приложи подходящи организационни и технически мерки за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска при извършване на дейности по поддържане и ремонт на работното оборудване, свързани с риск за работещите в зависимост от опасностите и спецификата на работното оборудване, съгласно изискванията на чл.202, ал.2 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване във вр. с чл.5, ал.1, т.1 от Наредба № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска.

С жалбата се възразява срещу констатациите в протокола за извършената проверка и установеното нарушение, като се твърди, че дружеството има утвърдена Програма за предотвратяване, отстраняване, намаляване и контрол на професионалните рискове при работа в дирекция „Добив на нефт и газ“ на „ПДНГ”

АД - С., актуализирана през месец януари 2023 г. с посочени превантивни мерки за осигуряване на безопасност и здраве при работа, отговорни лица за тяхното изпълнение, срокове и определени длъжностни лица за упражняване на контрол. Налични били и Инструкции за здраве и безопасност при работа. Дружеството разполагало с изготвени технически досиета за П. и цистерната, съдържащи документи, доказващи тяхната безопасност и изправност, което следвало и от нормалното протичане на процеса пропарване. При прегледа на документите, свързани с трудовата злополука, дала повод за проверката, и от огледа на мястото, където било извършено пропарването, според оспорвания се установявало, че процесът пропарване не е ремонт, а измиване на цистерната от полепналите по вътрешните ѝ стени въглеродороди. Измиването на съдовете не означавало, че същите са отремонтирани и позоваването на чл.202, ал.2 от Наредба № 7 било неправилно. Моли съда да постанови решение, с което да отмени предписанието.

Ответникът - инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – П., с молба от 27.09.2023 г. изразява становище за неоснователност на жалбата. Отправя се искане за отхвърлянето ѝ.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството по делото.

Съдът, след като съобрази становищата на страните и при преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Във връзка с възникнал трудов инцидент с работник, съвместяващ длъжностите „Шофьор специален автомобил - тампонажник“ и длъжност „Организатор Т.“, на 09.03.2023 г. и 10.03.2023 г. и в периода от 10.03.2023 г. до 10.04.2023 г. от инспектори при Дирекция „Инспекция по труда“ - П. е извършена проверка на място и по документи по спазване на КТ в обект: база Д. Д., [улица], сервиз „Т.“, стопанисвана от „Проучване и добив на нефт и газ“ АД.

За извършената проверка е съставен Констативен протокол (КП) № ПР2308703/10.04.2023г., в който във връзка с констатирани нарушения на трудовото законодателство са дадени предписания за изпълнение от „Проучване и добив на нефт и газ“ АД, в качеството му на работодател, относно осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, в това число и предписанието по т.8 – предмет на настоящия спор.

По тази точка в КП е отразено, че при преглед на документите и при оглед на работните места е установено, че работодателят не е планирал и приложил подходящи организационни и технически мерки за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска при извършване на дейности по поддържане и ремонт на работното оборудване, свързани с риск за работещите в зависимост от опасностите и спецификата на работното оборудване, което е нарушение на чл.202, ал.2 от Наредба №7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (Наредба № 7) във връзка с чл.5, ал.1, т.1 от Наредба № 5/11.05.1999г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска (Наредба № 5).

Въз основа на така констатираното нарушение е дадено и оспореното предписание, а именно: „Проучване и добив на нефт и газ“ АД в качеството си на работодател да планира и приложи подходящи организационни и технически мерки за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска при извършване на дейности по поддържане и ремонт на работното оборудване, свързани с риск за работещите в

зависимост от опасностите и спецификата на работното оборудване, съгласно изискванията на чл.202, ал.2 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (ДВ, бр.88/1999 г., изм. и доп.) във вр. с чл.5, ал.1, т.1 от Наредба № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска.

По делото бяха изслушани показанията на свидетелката М. П. Н. – ръководител сектор „Административна дейност и безопасни условия на труд” в „Проучване и добив на нефт и газ” АД, която дава сведения, които потвърждават тезата на оспорващото дружество, а именно, че при него е внедрена интегрирана система по управление на качеството, околната среда, здравето и безопасността при работа. С утвърдената от ръководството система от основни и работни процедури се създавала организация за осигуряване на здраве и безопасност при работа. Такава основна процедура била например 4.5 за поддържане и ремонт на ППС и механизация. В тази работна процедура се определяли редът и начинът, по който да се създаде организация по осъществяване на тези процеси за текущо поддържане, текущ ремонт, текущо обслужване, основен ремонт на ППС и механизация в дружеството. Другата основна процедура, повелявала да се изготви оценка на риска и програма за предотвратяване на риска на работното място във връзка с използваното работно оборудване при поддържането му, при обслужването му и при осъществяване на ремонти. Въз основа на тази оценка на риска се изготвяла програма за предотвратяване на риска на работното място в частност и при използване на работното оборудване и при извършване на ремонти. Също така ръководството на дружеството издавало конкретни заповеди, с които се вменявали задълженията и отговорностите на определени лица, които да провеждат и прилагат тези технически мерки по безопасност и здраве при работа. С пострадалото лице бил проведен ежедневен инструктаж и същото било запознато с инструкциите, както и с оценката на риска на работното място на шофьор на специален автомобил срещу подпис.

Съдът отчита, че свидетелят в качеството си на служител на жалбоподателя е пряко заинтересован от изхода на спора, поради което ще цени дадените от него показания заедно с останалите събрани по делото доказателства.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е от надлежна страна, при наличие на правен интерес и в срока по чл.149, ал.1 от АПК във вр. с чл.405 от КТ.

В съответствие с чл.168, ал.1 от АПК съдът провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 АПК.

Съгласно чл.404, ал.1, т.1 от КТ, за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, контролните органи на инспекцията по труда, по своя инициатива или по предложение на синдикалните организации могат да прилагат принудителни административни мерки: да дават задължителни предписания на работодателите за отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство, както и за отстраняване на недостатъците по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд.

Съгласно чл.7, ал.1 от Устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, Агенцията е организирана в обща и специализирана администрация, структурирана в Централно управление и 28 териториални дирекции

„Инспекция по труда“. Алинея втора от същия текст определя, че Централното управление включва дирекциите от общата администрация, Главната дирекция „Инспектиране на труда“, Дирекциите „Правно осигуряване на инспекционната дейност“ и „Международна трудова миграция“ и отделни длъжности. Според чл.16, ал.1 и ал.2 от Устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, дирекциите „Инспекция по труда“ са териториални поделения към Главна дирекция „Инспектиране на труда“, които осъществяват дейността си на територията на съответната област, в случая област П.. Разпоредбата на чл.21, ал.1 от Устройствения правилник определя инспектора като контролен орган, който по силата на чл.21, ал.4, т.1, при установяване на нарушение на законодателството, прилага принудителни административни мерки, определени в нормативните актове, по които Агенцията осъществява контролна дейност. Според чл.21, ал.2 от цитирания правилник, правомощия на инспектор имат ръководителите на административни звена в специализираната администрация, служителите, назначени на длъжност инспектор, юрисконсултите, както и други служители на Агенцията, назначени на експертни длъжности, които са изрично упълномощени от изпълнителния директор. Когато оформят актове по чл.404, ал.1 от КТ, инспекторите действат от името на съответната администрация, която им е възложила съответни функции.

В този смисъл предписанията, обективирани в Протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023 г. са издадени от компетентен орган - инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – [населено място].

Оспореният административен акт е издаден в законоустановената писмена форма. Доколкото в КТ не са установени правила за форма на акта, същият съдържа посочените в чл.58, ал.2 от АПК реквизити, в това число и фактическите и правни основания.

В административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да съставляват самостоятелно основание за отмяна на акта. На жалбоподателя е била предоставена възможност да ангажира пред контролния орган писмени доказателства във връзка със спазването на трудовото законодателство, а също и възможност да вземе активно участие в започналото административно производство.

При извършена преценка на материалната законосъобразност на обективирания в т.8 на Протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023 г. предписание, съдът съобрази следното:

Законовото основание за прилагането на принудителните административни мерки за спазване на трудовото законодателство, е разписано в чл.404, ал.1, т.1 от КТ. Според този текст, за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, на законодателството, свързано с държавната служба, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях контролните органи на инспекцията по труда, както и органите по чл.400 и 401 по своя инициатива или по предложение на синдикалните организации могат да прилагат принудителни административни мерки, вкл. да дават задължителни предписания на работодателите, предприятията ползватели, органите по назначаването и длъжностните лица за отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство, на законодателството, свързано с държавната служба, включително и на задълженията по социално-битовото обслужване на работниците и служителите и на задълженията за информиране и консултиране с работниците и служителите по този кодекс и по Закона за

информирани и консултирани с работниците и служителите в многонационални предприятия, групи предприятия и европейски дружества, както и за отстраняване на недостатъците по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труда.

Именно това е и правното основание за издаване на оспорения акт. В тази връзка неоснователно в жалбата се твърди, че тъй като процесът пропарване, при извършване на който е станал инцидентът, не е ремонт, а измиване на цистерната от полепналите по вътрешните ѝ стени въгледороди, позоваването на чл.202, ал.2 от Наредба № 7 било неправилно. Дори да се възприеме тезата на оспорващия, че пропарването не означава ремонтна дейност, същото представлява поддържане на работното оборудване, с което отново попада в хипотезата на чл.202, ал.2 от Наредба № 7. Мерките по чл.404, ал.1, т.1 от КТ се налагат с цел предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, независимо от това от каква конкретна дейност произлизат тези нарушения. Основното е, че с оглед констатираните несъответствия с трудовото законодателство, касаещо безопасността при работа с работното оборудване, независимо дали се отнася до неговото ремонтване, поддръжка или простото боравене с него, чрез предприемане на мерките по чл.202, ал.2 от Наредба № 7 следва да се намали рискът при извършване на тези дейности.

Разпоредбата на чл.16, ал.1, т.1 от ЗЗБУТ предвижда задължение за работодателя при осъществяване на дейността за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд да оценява рисковете за безопасността и здравето на работещите, като обхваща избора на работно оборудване, използването на химични вещества и смеси и организацията на работните места. Приетата на основание чл.17 от закона Наредба № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска, в чл.3, предвижда, че оценяването на риска обхваща 1. работните процеси; 2. работното оборудване; 3. помещенията. Съгласно чл.14 от наредбата, оценяването на риска включва и: т.2 - идентифициране на опасностите при различните трудови дейности; т.4 - определяне елементите на риска; т.5 - оценка на риска.

Съгласно чл.4, ал.3 от ЗЗБУТ, работодателят прилага мерките за осигуряване здравословни и безопасни условия на труд на работещите, като осигурява основните принципи на превенция.

Съгласно чл.202, ал.2 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване при извършване на ремонтни работи, свързани с риск за работещите, се осъществяват организационни и технически мероприятия за безопасност: 1. спиране на работното оборудване, 2. изключване на енергозахранването, 3. преустановяване на технологичното захранване с материали, суровини, елементи и др., 4. реализиране на мерки против повторно включване, 5. поставяне на знаци, табели и ограждения, 6. проверка за отсъствие на вредности и за обезопасяване на работното място, 7. други мерки в зависимост от опасностите, спецификата на работното оборудване или процеса.

Според чл.5, ал.1, т.1 от Наредба № 5, на основата на оценката на риска работодателят планира и прилага подходящи мерки за предотвратяване на риска, а когато това не е възможно, осигурява защита на работниците и служителите и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до мястото, където има риск.

Правилното протичане на трудовата дейност следва да е обезпечено с общи принципи за превенция и мерки за стимулиране на подобренията по безопасността и

здравето на работещите, както и предотвратяване и намаляване на рисковете, свързани със спецификата на работното място.

По изложените съображения жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена. Ответникът не е претендирал разноски, поради което такива не му се дължат.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, предл. последно от АПК Административен съд - София град, второ отделение, 30-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Проучване и добив на нефт и газ“ АД срещу предписание по т.8 от Протокол за извършена проверка № ПР2308703 от 10.04.2023г. на инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – П..

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен.

Съдия: